

ผลคำวินิจฉัยคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า
กรณีการแจ้งผลการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท อ. และบริษัท ล.

ระหว่าง	บริษัท อ.	ผู้ประกอบการธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ
	บริษัท ล.	ผู้ประกอบการธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ

การแจ้งผลการรวมธุรกิจ

ด้วยบริษัท อ. ได้ยื่นแบบแจ้งผลการรวมธุรกิจพร้อมเอกสารหลักฐานตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งผลการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ ต่อสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๗ เพื่อขอแจ้งผลการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท อ. และบริษัท ล. ซึ่งได้กระทำการรวมธุรกิจ เมื่อวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๗ ต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อเท็จจริง

ข้อเท็จจริงที่ใช้ในการพิจารณาการแจ้งผลการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท อ. และบริษัท ล. มีรายละเอียดดังนี้

๑. ข้อมูลผู้ประกอบการธุรกิจ

๑.๑ ผู้ประกอบการธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ

บริษัท อ. เลขทะเบียนนิติบุคคล xxxxxx จัดทะเบียนจัดตั้งบริษัทในสหรัฐอเมริกา ประกอบธุรกิจให้บริการทางด้านการตลาด การวางกลยุทธ์และให้คำปรึกษา การให้บริการด้านเทคโนโลยี และการให้บริการเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจ โดยในปี ๒๕๖๖ มีรายได้รวมของนิติบุคคลในประเทศไทย จำนวน xx,xxx,xxx,xxx บาท

ทั้งนี้ บริษัท อ. มีผู้ประกอบการธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ (Single Economic Entity) ในประเทศไทย ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาผู้ประกอบการธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๕ ราย ได้แก่

(๑) บริษัท อ.๑ เลขทะเบียนนิติบุคคล xxxxxxxxxxxx ประกอบธุรกิจให้บริการจัดระบบสารสนเทศแนะนำและฝึกสอนวิธีการใช้คอมพิวเตอร์ โดยในปี ๒๕๖๖ มีรายได้รวมจำนวน x,xxx,xxx,xxx บาท

(๒) บริษัท อ.๒ เลขทะเบียนนิติบุคคล xxxxxxxxxxxx ประกอบธุรกิจให้บริการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศโดยครอบคลุมถึงการออกแบบ การพัฒนาและดูแลรักษาระบบงาน โดยในปี ๒๕๖๖ มีรายได้รวมจำนวน x,xxx,xxx,xxx บาท

(๓) บริษัท อ.๓ เลขทะเบียนนิติบุคคล xxxxxxxxxxxx เป็นบริษัทโฮลดิ้ง (Holding Company) ที่ถือหุ้นในบริษัทอื่นและไม่ได้ประกอบธุรกิจ โดยในปี ๒๕๖๖ มีรายได้รวมจำนวน xxx,xxx,xxx บาท

(๔) บริษัท อ.๔ เลขทะเบียนนิติบุคคล xxxxxxxxxxxx ประกอบธุรกิจผลิตชิ้นส่วนขึ้นรูปสำหรับยานยนต์ จักรยานยนต์ และเครื่องยนต์ทั่วไป เพื่อจำหน่าย โดยในปี ๒๕๖๖ มีรายได้รวมจำนวน xxx,xxx,xxx บาท

(๕) บริษัท อ.๕ เลขทะเบียนนิติบุคคล xxxxxxxxxxxx ประกอบธุรกิจให้บริการด้านการออกแบบสื่อ สิ่งพิมพ์ และการโฆษณาบนเว็บไซต์ โดยในปี ๒๕๖๖ มีรายได้รวมจำนวน xxx,xxx,xxx บาท

๑.๒ ผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ

บริษัท ล. เลขทะเบียนนิติบุคคล xxxxxxxx จัดทะเบียนจัดตั้งบริษัทในสหรัฐอเมริกาเป็นบริษัทโฮลดิ้ง (Holding Company) ที่ถือหุ้นในบริษัทอื่นและไม่ได้ประกอบธุรกิจ โดยในปี ๒๕๖๖ มีรายได้รวมในประเทศไทยจำนวน xxx,xxx,xxx บาท

ทั้งนี้ บริษัท ล. มีผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการซึ่งมีการประกอบธุรกิจในประเทศไทย จำนวน ๑ บริษัท คือ บริษัท ล.๑ เลขทะเบียนนิติบุคคล xxxxxxxxxxxx ประกอบธุรกิจให้คำปรึกษาทางด้านไอที คอมพิวเตอร์ รวมถึงการพัฒนาซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์ที่เกี่ยวข้อง โดยในปี ๒๕๖๖ มีรายได้รวมจำนวน xxx,xxx,xxx บาท

๒. ข้อมูลการรวมธุรกิจ

๒.๑ วันที่รวมธุรกิจแล้วเสร็จ

๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๗^๑

๒.๒ วันที่แจ้งผลการรวมธุรกิจ

๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๗

๒.๓ มูลค่าการรวมธุรกิจ

x,xxx,xxx,xxx.xx บาท^๒

๒.๔ วิธีการรวมธุรกิจ

บริษัท อ. เข้าซื้อหุ้นจำนวน x,xxx,xxxxx หุ้น ในบริษัท ล. ซึ่งคิดเป็นหุ้นร้อยละ ๑๐๐ ของหุ้นทั้งหมด จากผู้ขายตามสัญญาซื้อขายหุ้นฉบับลงวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๖๗ โดยการซื้อหุ้นร้อยละ ๑๐๐ ดังกล่าวส่งผลให้บริษัท อ. ได้มาซึ่งหุ้นทั้งหมดในบริษัท ล.๑ โดยทางอ้อม อันเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ ซึ่งจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทในประเทศไทย ทั้งนี้ เนื่องจากธุรกรรมดังกล่าวเป็นการเข้าซื้อหุ้นที่จะส่งผลให้ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจซึ่งมีบริษัทที่อยู่ภายใต้อำนาจสั่งการเดียวกันอยู่ในประเทศไทยได้มาซึ่งหุ้นเกินกว่าร้อยละ ๕๐ ขึ้นไปของผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ โดยทางอ้อม จึงถือเป็นการรวมธุรกิจตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาการเข้าซื้อสินทรัพย์หรือหุ้น เพื่อควบคุมนโยบาย การบริหารธุรกิจ การอำนาจการ หรือการจัดการที่เป็นการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑

^๑ ตามเวลาท้องถิ่นของสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๗ ตามเวลาประเทศไทย

^๒ มูลค่าดังกล่าวคำนวณโดยใช้อัตราขายถัวเฉลี่ย ๓๕.๓๓ บาท ต่อ ๑ ดอลลาร์สหรัฐ ตามที่เผยแพร่ในเว็บไซต์ธนาคารแห่งประเทศไทย วันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๗

๒.๕ วัตถุประสงค์ของการรวมธุรกิจ

บริษัท อ. ได้ชี้แจงในแบบแจ้งผลการรวมธุรกิจว่า การเข้าซื้อหุ้นในบริษัท ล. จะส่งผลให้ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจได้มาซึ่งทักษะเฉพาะในทางเทคนิคและทักษะการให้คำปรึกษา แก่ลูกค้าในอุตสาหกรรมค้าปลีก อันจะเป็นการเพิ่มขีดความสามารถของผู้ประกอบธุรกิจในการให้บริการ ที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงกระบวนการทำงาน (Transformation) โดยการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล มาเพื่อแก้ไขปัญหาและออกแบบวิธีการดำเนินงานขององค์กรทั้งระบบ (Compressed Transformation) ซึ่งผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจยังไม่มีศักยภาพในการประกอบธุรกิจในลักษณะดังกล่าว

๓. โครงสร้างผู้ถือหุ้นภายหลังการรวมธุรกิจ

ภายหลังการรวมธุรกิจ บริษัท อ. ได้ถือหุ้นในบริษัท ล. สัดส่วนร้อยละ ๑๐๐

๔. ตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจ

๔.๑ ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ คือ บริษัท อ. ประกอบธุรกิจให้บริการ ทางด้านการตลาด การวางกลยุทธ์และให้คำปรึกษา การให้บริการด้านเทคโนโลยี และการให้บริการเกี่ยวกับการ ดำเนินธุรกิจ

๔.๒ ผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ คือ บริษัท ล. เป็นบริษัทโฮลดิ้ง (Holding Company) ที่ถือหุ้นในบริษัทอื่นและไม่ได้ประกอบธุรกิจโดยตรง โดยมีการถือหุ้นในบริษัทที่ประกอบธุรกิจให้คำปรึกษา เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ

เมื่อพิจารณาลักษณะการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจที่แจ้งผลการรวมธุรกิจ ระหว่างบริษัท อ. และบริษัท ล. พบว่า ข้อมูลตามแบบแจ้งผลการรวมธุรกิจระบุว่า บริษัท อ. และบริษัท ล. ประกอบธุรกิจการให้คำปรึกษาที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศในประเทศไทย จึงพิจารณาตลาดสินค้าหรือ บริการที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจในกรณีนี้จำนวน ๑ ตลาด คือ ตลาดการให้คำปรึกษาที่เกี่ยวข้องกับ เทคโนโลยีสารสนเทศ

ดังนั้น จากการพิจารณาลักษณะการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจที่แจ้งผล การรวมธุรกิจระหว่างบริษัท อ. และบริษัท ล. พบว่า สินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจในกรณีนี้ คือ ตลาดการให้คำปรึกษาที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ เนื่องจากตลาดดังกล่าวเป็นตลาดที่ผู้ประกอบธุรกิจ ที่กระทำการรวมธุรกิจและผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจประกอบธุรกิจในตลาดเดียวกัน

๕. ขอบเขตตลาด

ในการพิจารณาขอบเขตตลาดจะเป็นการพิจารณาธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการ รวมธุรกิจและผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ โดยพิจารณาตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้อง (Relevant Product Market) และตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง (Relevant Geographic Market) เพื่อให้ได้มาซึ่งขอบเขตตลาด ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการพิจารณากำหนดขอบเขตตลาด และส่วนแบ่งตลาด พ.ศ. ๒๕๖๑ รายละเอียดดังต่อไปนี้

ตลาดการให้คำปรึกษาที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศในประเทศไทย

เมื่อพิจารณาการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจที่แจ้งผลการรวมธุรกิจแล้วพบว่า ผู้ประกอบธุรกิจประกอบธุรกิจให้คำปรึกษาที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ จึงพิจารณาขอบเขตตลาด การให้คำปรึกษาที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยการพิจารณาดังกล่าวสอดคล้องกับแนวทางการพิจารณา ขอบเขตตลาดของคณะกรรมการการยุโรป (European Commission) ในการศึกษาและวิเคราะห์ตลาดการให้ คำปรึกษาที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT Consulting) ในกรณีการพิจารณาคำขออนุญาตรวมธุรกิจ COMP/M.5301 - CAP GEMINI / BAS โดยมีรายละเอียดแสดงดังนี้

๕.๑ ตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้อง (Relevant Product Market)

๕.๑.๑ การทดแทนกันด้านอุปสงค์ (Demand Substitutability)

เมื่อพิจารณาการทดแทนด้านอุปสงค์พบว่า บริการให้คำปรึกษาที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ คือ บริการให้คำแนะนำที่ช่วยให้ลูกค้าซึ่งส่วนใหญ่เป็นนิติบุคคล วิเคราะห์เพื่อเพิ่มขีดความสามารถและประสิทธิภาพในการประกอบธุรกิจและกลยุทธ์ด้านเทคโนโลยี โดยบริการให้คำปรึกษานั้นสามารถแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท ได้แก่ (๑) การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจ (Business Consulting) บริการนี้จะจำกัดอยู่ที่การให้คำปรึกษาแก่ลูกค้าเพื่อเตรียมการในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการประกอบธุรกิจ (๒) การให้คำปรึกษาที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT Consulting) บริการนี้เป็นบริการให้คำแนะนำซึ่งช่วยลูกค้าในการประเมินกลยุทธ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ ที่มีอยู่ในตลาดเพื่อศึกษาข้อดี ข้อเสีย และความสามารถ รวมถึงการปรับเปลี่ยนหรือดัดแปลงกลยุทธ์ดังกล่าวให้สอดคล้องกับกลยุทธ์ทางธุรกิจของลูกค้า

ในมุมมองของลูกค้าจะไม่มีบริการอื่นใดที่สามารถทดแทนบริการให้คำปรึกษาที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศได้ เนื่องจากวัตถุประสงค์การใช้งานที่ลูกค้าเลือกใช้บริการดังกล่าวเมื่อต้องการพัฒนาประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจหรือต้องการใช้กลยุทธ์การดำเนินธุรกิจที่นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการพัฒนาหรือวางกลยุทธ์ทางธุรกิจ

ในแง่ของคุณลักษณะ การให้คำปรึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศนั้นแตกต่างจากการให้คำปรึกษาด้านอื่น ๆ หรือการให้คำปรึกษาทั่วไป กล่าวคือ การให้คำปรึกษาที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศจะมุ่งเน้นไปที่การให้คำปรึกษาที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศเท่านั้น ตัวอย่างเช่น ในกรณีของผู้ให้บริการให้คำปรึกษาด้านการดำเนินธุรกิจซึ่งเชี่ยวชาญในด้านการบริหารธุรกิจทั่วไป จะไม่สามารถให้คำแนะนำในส่วนของบริษัทที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศได้เป็นการเฉพาะ ทั้งคำปรึกษาเรื่องการวางแผนกลยุทธ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศหรือการวางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เนื่องจากการให้คำปรึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศนั้นมีลักษณะเฉพาะ ผู้ให้คำปรึกษาต้องมีความรู้เฉพาะทางและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้อง

๕.๑.๒ การทดแทนกันด้านอุปทาน (Supply Substitutability)

เมื่อพิจารณาการทดแทนด้านอุปทานพบว่า ผู้ให้บริการคำปรึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ จะให้คำปรึกษาและบริการที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศในเรื่องต่อไปนี้ (๑) การบำรุงรักษาฮาร์ดแวร์ (Hardware Maintenance) (๒) การบำรุงรักษาและการสนับสนุนซอฟต์แวร์ (Software Maintenance and Support) (๓) การให้คำปรึกษา (Consulting) (๔) การบูรณาการและพัฒนา (Development Integration) (๕) การบริหารจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT Management Services) (๖) การบริหารจัดการด้านธุรกิจ (Business Management Services) (๗) การศึกษาและการฝึกอบรม (Education and Training) ในขณะเดียวกัน ลูกค้าซึ่งรับบริการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศส่วนใหญ่จะขอรับบริการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศดังกล่าวทั้งหมดอย่างครบวงจร แสดงให้เห็นว่า ผู้ให้บริการสามารถให้บริการทั้งหมดเหล่านี้ได้ กล่าวคือ มีความสามารถในการทดแทนกันได้ในด้านอุปทาน จึงสามารถสรุปได้ว่าบริการย่อยต่าง ๆ ดังกล่าวล้วนจะอยู่ภายใต้ขอบเขตของบริการให้คำปรึกษาที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศทั้งหมด

ดังนั้น เมื่อพิจารณาด้านสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้อง ทั้งในด้านอุปสงค์และด้านอุปทานพบว่า ธุรกิจการให้คำปรึกษาที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศมีความแตกต่างจากธุรกิจการให้คำปรึกษาทั่วไปหรือธุรกิจการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญ จึงกำหนดตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องเป็นตลาดการให้คำปรึกษาที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ

๕.๒ ตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง (Relevant Geographic Market)

เมื่อพิจารณาตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง พบว่า พื้นที่การให้บริการของธุรกิจการให้คำปรึกษาที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศสามารถให้บริการให้แก่ลูกค้าทั่วประเทศ จึงทดแทนกันได้ ในมุมมองผู้บริโภคและมีเงื่อนไขการแข่งขันในลักษณะเดียวกัน โดยไม่ว่าลูกค้าจะมีสถานที่ตั้งหรือขอรับบริการ ที่สถานที่ใดในประเทศไทยจะได้รับบริการที่เหมือนกันภายใต้เงื่อนไขเดียวกัน รวมถึงค่าบริการที่ผู้ให้บริการ คิดกับลูกค้านั้นเท่ากันทั่วประเทศ ซึ่งเป็นไปตามแนวทางการพิจารณาของคณะกรรมการยุโรป

ดังนั้น เมื่อพิจารณาด้านภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง จึงกำหนดขอบเขตตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้องเป็นระดับประเทศไทย

๖. ยอดเงินขาย

เพื่อตรวจสอบว่าการรวมธุรกิจในครั้งนี้เป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่งหรือไม่ จะพิจารณาจากยอดเงินขายของผู้ประกอบธุรกิจ รายใดรายหนึ่งหรือของผู้ประกอบธุรกิจที่จะรวมธุรกิจในตลาดใดตลาดหนึ่งรวมกันตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไป

เมื่อพิจารณายอดเงินขายของตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจ พบว่า ผู้ประกอบธุรกิจที่แจ้งผลการรวมธุรกิจมียอดเงินขายในตลาดการให้คำปรึกษาที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ ในประเทศไทยเกินกว่าหนึ่งพันล้านบาท ซึ่งอาจเข้าข่ายเป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งผลการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงต้องพิจารณาต่อไปว่าการรวมธุรกิจดังกล่าว เป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการผูกขาดหรือการเป็นผู้มีอำนาจเหนือตลาดหรือไม่ โดยพิจารณาจาก ส่วนแบ่งตลาด ตามหลักเกณฑ์ในประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์ การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓

๗. ส่วนแบ่งตลาด

ในการพิจารณาว่า การรวมธุรกิจในกรณีนี้เป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการผูกขาด หรือการเป็นผู้มีอำนาจเหนือตลาด ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์ การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓ จะพิจารณาจากยอดเงินขาย ในปีที่ผ่านมาและส่วนแบ่งตลาด ทั้งก่อนและหลังการรวมธุรกิจ รวมถึงผลรวมส่วนแบ่งตลาดของผู้ประกอบธุรกิจ ๓ รายแรก (CR3) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตลาดการให้คำปรึกษาที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศในประเทศไทย ปี ๒๕๖๖

ในตลาดการให้คำปรึกษาที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศในประเทศไทย ปี ๒๕๖๖ ก่อนการรวมธุรกิจ บริษัท อ. (ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ) มีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ x.xx ส่วนบริษัท ล. (ผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ) มีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ x.xx เมื่อพิจารณาผลรวมส่วนแบ่งตลาดของผู้ประกอบธุรกิจ ๓ รายแรก (CR3) เท่ากับร้อยละ ๔๔.๒๑ โดยภายหลังการรวมธุรกิจ บริษัท อ. มีส่วนแบ่งตลาด เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ x.xx และผลรวมส่วนแบ่งตลาดของผู้ประกอบธุรกิจ ๓ รายแรก เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๔๕.๐๙

ข้อกฎหมาย

พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้ “ผู้ประกอบการที่กระทำการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจต่อคณะกรรมการภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่รวมธุรกิจ” ประกอบประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งผลการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๓ กำหนดว่า “การรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง หมายความว่า การรวมธุรกิจที่ยอดเงินขายของผู้ประกอบธุรกิจรายใดรายหนึ่งหรือของผู้ประกอบธุรกิจที่จะรวมธุรกิจในตลาดใดตลาดหนึ่งรวมกันตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไป และไม่ก่อให้เกิดการผูกขาดหรือการเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด”

ประเด็นวินิจฉัย

การรวมธุรกิจระหว่างบริษัท อ. และบริษัท ล. ต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

โดยมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยดังนี้

๑. ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจและผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ มีสถานะเป็นผู้ประกอบธุรกิจตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่
๒. การรวมธุรกิจดังกล่าวมีลักษณะเป็นการรวมธุรกิจตามมาตรา ๕๑ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่
๓. การรวมธุรกิจดังกล่าวเป็นการรวมธุรกิจเพื่อปรับโครงสร้างภายในของผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ ตามมาตรา ๕๑ วรรคหก แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่
๔. การรวมธุรกิจดังกล่าวเป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง ซึ่งต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจ ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

คำวินิจฉัย

ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยเป็นประการที่หนึ่ง คือ ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจและผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ มีสถานะเป็นผู้ประกอบธุรกิจตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าพิจารณาแล้วเห็นว่า บริษัท อ. และบริษัท ล. จัดทะเบียนจัดตั้งบริษัทในสหรัฐอเมริกา โดยทั้งสองบริษัทมีการประกอบธุรกิจในประเทศไทยผ่านผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ จึงถือเป็นผู้ประกอบธุรกิจตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยเป็นประการที่สอง คือ การรวมธุรกิจดังกล่าวมีลักษณะเป็นการรวมธุรกิจตามมาตรา ๕๑ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าพิจารณาแล้วเห็นว่า บริษัท อ. เข้าซื้อหุ้น ร้อยละ ๑๐๐ ของบริษัท ล. ซึ่งถือเป็นการเข้าซื้อหรือได้มาซึ่งหุ้นที่มีสิทธิออกเสียง ณ สิ้นวันใดวันหนึ่ง เพิ่มขึ้นเกินกว่าร้อยละห้าสิบขึ้นไปของจำนวนสิทธิออกเสียงทั้งหมดของผู้ประกอบธุรกิจอื่น ตามข้อ ๔ (๒) ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาการเข้าซื้อสินทรัพย์หรือหุ้น เพื่อควบคุมนโยบายการบริหารธุรกิจ การอำนวยการ หรือการจัดการที่เป็นการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงมีลักษณะเป็นการรวมธุรกิจตามมาตรา ๕๑ วรรคสี่ (๓) แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยเป็นประการที่สาม คือ การรวมธุรกิจดังกล่าวเป็นการรวมธุรกิจเพื่อปรับโครงสร้างภายในของผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ ตามมาตรา ๕๑ วรรคหก แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าพิจารณาแล้วเห็นว่า ก่อนการรวมธุรกิจ บริษัท อ. ไม่ได้มีการถือหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงเกินกว่าร้อยละห้าสิบของจำนวนสิทธิออกเสียงทั้งหมดในบริษัท ล. และไม่ได้มีอำนาจควบคุมคะแนนเสียงส่วนใหญ่ในที่ประชุมผู้ถือหุ้น รวมถึงไม่ได้มีอำนาจควบคุมการแต่งตั้งหรือถอดถอนกรรมการตั้งแต่กึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมดในบริษัท ล. นอกจากนี้ บริษัท อ. และบริษัท ล. ไม่ได้อยู่ภายใต้บุคคลที่มีอำนาจสั่งการของผู้ประกอบธุรกิจรายเดียวกัน จึงสามารถสรุปได้ว่า บริษัท อ. และบริษัท ล. ไม่ได้มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ พ.ศ. ๒๕๖๑ ดังนั้น การรวมธุรกิจในกรณีนี้จึงไม่เป็นการรวมธุรกิจเพื่อปรับโครงสร้างภายในของผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ

ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยเป็นประการที่สี่ คือ การรวมธุรกิจดังกล่าวเป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง ซึ่งต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าพิจารณาแล้วเห็นว่า ตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจในกรณีนี้ คือ ตลาดการให้คำปรึกษาที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศในประเทศไทย เนื่องจากเป็นตลาดเดียวกันระหว่างผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจและผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ โดยพบว่า ยอดเงินขายของผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจและของผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจในตลาดการให้คำปรึกษาที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศในประเทศไทย ปี ๒๕๖๖ รวมกันเกินกว่าหนึ่งพันล้านบาท ต่อมาเมื่อพิจารณาส่วนแบ่งตลาดในตลาดที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจ พบว่า ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจและผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจไม่ได้เป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดทั้งก่อนและหลังการรวมธุรกิจ เนื่องจากผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจและผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจไม่ได้มีส่วนแบ่งตลาดในปีที่ผ่านมาตั้งแต่ร้อยละห้าสิบขึ้นไป ตามข้อ ๓ (๑) ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓ อีกทั้งผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจและผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ ไม่ได้เป็นผู้ประกอบธุรกิจสามรายแรกที่มีส่วนแบ่งตลาดในปีที่ผ่านมาตั้งแต่ร้อยละเจ็ดสิบห้าขึ้นไป ตามข้อ ๓ (๒) ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓ ซึ่งไม่เข้าข่ายเป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการผูกขาดหรือการเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ดังนั้น การรวมธุรกิจดังกล่าวจึงไม่ต้องได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ตามมาตรา ๕๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขออนุญาตและการอนุญาตการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท อ. และบริษัท ล. มียอดเงินขายในตลาดที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไป ซึ่งเข้าองค์ประกอบการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง ตามข้อ ๓ ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งผลการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่รวมธุรกิจ ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ทั้งนี้ กรณีดังกล่าวได้กระทำการรวมธุรกิจเมื่อวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๗ และได้แจ้งผลการรวมธุรกิจเมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๗ ซึ่งเป็นการแจ้งผลการรวมธุรกิจภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด

มติคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ามีมติรับทราบการแจ้งผลการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท อ. และบริษัท ล. ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า
๖ มีนาคม ๒๕๖๘